

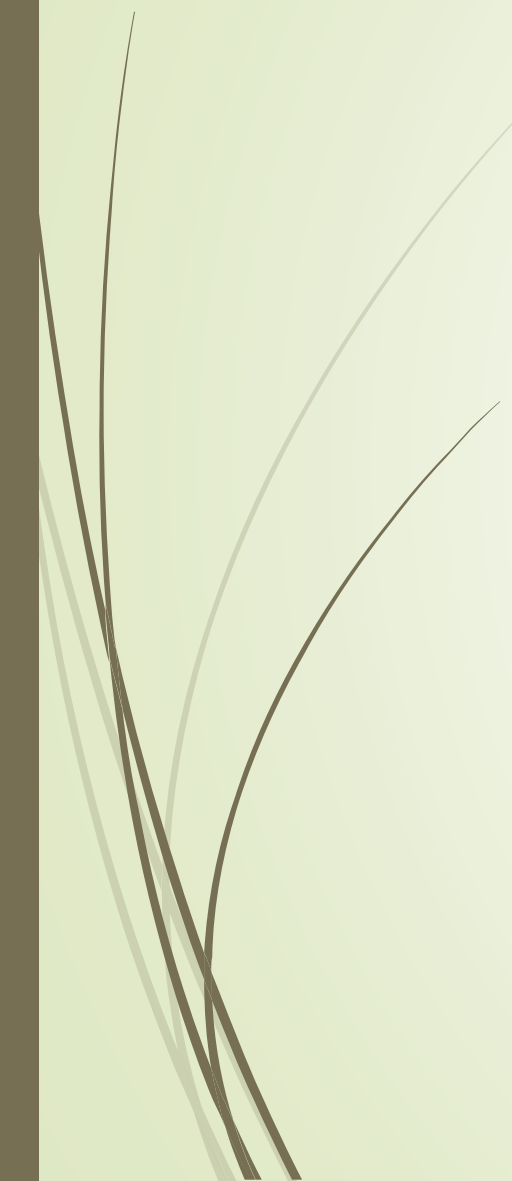

Podmět

Mgr. Martin Burant

Podmět a přísudek tvoří základní skladební dvojici, ale to už víte, je to pro Vás opakování 5. třídy. Nyní se společně podíváme na podmět, který se Vám pokusím vysvětlit tak, abyste nahodili Vaše znalosti z loňského roku.

Podmět

- ▶ Doplňuje přísudek.
- ▶ Je vždy v prvním pádě.
- ▶ Na podmět se ptáme otázkou **kdo, co?** a **přísudkem** (o přísudkem se budeme zabývat příště, jedná se vesměs o slovesa, která řídí větu).

Podmět může být:

A) vyjádřený

– vyjadřuje činitele nebo nositele děje

– ve větě je podmět přítomný -> **Eliška** rozbila kolo. Eliška je podmět a nachází se v dané větě.

B) nevyjádřený – poznáme jej

a) z kontextu (souvislostí)

b) z předcházející věty

c) ze slovesného tvaru

Stručně jasně řečeno není podmět ve větě přímo vyjádřen. Zeptá se slovesem + 1. pádovou otázkou a zjistíte, že podmět je nevyjádřený. Např.:

Rozbila kolo. Kdo, co rozbil kolo? **Ona**. Podmět je nevyjádřený a je to **ona**.

Předmět může být vyjádřen těmito slovními druhy:

Podstatným jménem

Malé **štěně** spí v pelíšku.

Přídavným jménem

Podezřelý se snažil utéct.

Zájmenem

On je ještě moc malý.

Číslovkou

Málo bývá lepší než nic.

Citoslovcem

Ozývalo se **haf**.

Příslovcem

Jeho **proč** nás unavovalo.

Infinitivem

Běhat se má každý den.

Nejčastěji však bývá podmět vyjádřen podstatným jménem a zájmenem.

Podmět může být holý, rozvitý a několikanásobný

a) Holý

Např. **Iva** si hrála.

Jak poznat, že Iva je podmět holý? Dá se to poznat jednoduše. Ivu nic nerozvíjí, pokud byste Ivě dávali určité vlastnosti (malá, vysoká atd.), už by se jednalo o podmět rozvitý.

b) Rozvitý

Např. *Malá* **Iva** si hrála.

Zde už Ivu rozvíjí slovo malá, proto se jedná o podmět rozvitý. Pokud by tam slovo malá nebylo, byla by Iva podmět holý.

c) Několikanásobný

Např. **Iva** a **Silvie** si hrály.

Zde už máte podmět několikanásobný, protože je tvořen hned několika jmény (podměty), a to Ivou a Silvií. Jde tedy o to, abyste si uvědomili, že pokud máte ve větě více podmětů, tak jsou tyto podměty na stejné úrovni.

